

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/76/2013
Identifikačné číslo spisu: 3112010563
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:3112010563.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Richarda Bureša a JUDr. Viliama Dohňanského na verejnom zasadnutí konanom 31. marca 2015 v Bratislave v trestnej veci obvinenej J. Q. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c) Tr. zák., o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín z 24. októbra 2012, sp. zn. 2 T 32/2012, takto podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por. z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

rozhodol:

Rozsudkom Okresného súdu v Trenčín z 24. októbra 2012, sp. zn. 2 T 32/2012,

bol porušený zákon

v ustanovení § 285 ods. 1 písm. e) Tr. por. účinného do 31. júla 2013 a § 86 písm. a) Tr. zák. v prospech obvinenej J. Q..

Tento rozsudok s a z r u š u j e.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Trenčín s a p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 24. októbra 2012, sp. zn. 2 T 32/12, bola obvinená J. Q. podľa § 285 písm. e) Tr. por. oslobodená spod obžaloby pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c) Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že

hoci je ako matka v zmysle ustanovenia § 62 a nasl. Zákona o rodine ako aj rozsudkom Okresného súdu

v Trenčíne sp. zn. 31P/160/2010 zo dňa 24.02.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.03.2011 zaviazaná prispievať na výživné na T. L., nar. XY vo výške 30,- € mesačne, ktoré má prispievať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca T. L., trvale bytom R., ktorému bola zverená do výchovy a opatery si takto stanovenú vyživovaciu povinnosť neplní od októbra 2011 až do mesiaca marec 2012 vrátane, pričom v období od 27.09.2010 do 26.10.2010 bola zamestnaná v spol. D., kde zamestnanie bolo ukončené zo strany zamestnanca, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, v období od 01.09.2010 do 04.09.2011 bola vedená na ÚPSVaR Dubnica nad Váhom, dňa 04.09.2011 bola vyradená z príslušného úradu práce pre nespoluprácu, čím jej tak vznikol za uvedené obdobie dlh na zanedbanom výživnom vo výške 150,- € a to napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu v Trenčíne č. k. 1T36/2011 zo dňa 03.05.2011 právoplatného dňa 4.10.2011 bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 ods. 3 písm. b) Tr. zákona.

Na podklade odvolania T. L. voči skôr uvedenému rozsudku Krajský súd v Trenčíne podľa § 316 ods. 1 Tr. por. rozhodol tak, že jeho odvolanie zamietol ako podané neoprávnenou osobou.

Voči skôr uvedenému rozsudku okresného súdu podal včas z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Tr. por. dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

V jeho písomnom odôvodnení uviedol, že citovaným rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon v ustanovení § 86 písm. a) Tr. zák. a § 285 písm. e) Tr. por. účinného do 31. júla 2013 v prospech obvinenej J. Q..

Naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu videl v tom, že

hoci obvinená J. Q. bola ako matka v zmysle ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine ako aj rozsudkom OS Trenčín, sp. zn. 31P 160/2010 zo dňa 24. februára 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. marca 2011, zaviazaná prispievať na výživné na T. L., nar. XY, vo výške 30,- € mesačne, ktoré má prispievať na výživné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca T. L., trvale bytom R., ktorému bola zverená do výchovy a opatery si takto stanovenú vyživovaciu povinnosť neplní od októbra 2011 až do mesiaca marec 2012 vrátane, pričom v období od 27. septembra 2010 do 26. októbra 2010 bola zamestnaná v spoločnosti D., kde zamestnanie bolo ukončené zo strany zamestnanca, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, v období od 1. septembra 2010 do 4. septembra 2011 bola vedená na ÚPSVaR Dubnica n. Váhom, dňa 4. septembra 2011 bola vyradená z príslušného úradu práce pre nespoluprácu, čím jej tak vznikol za uvedené obdobie dlh na zanedbanom výživnom vo výške 150,- € a to aj napriek tomu, že trestným rozkazom OS Trenčín, sp. zn. 1T 36/2011 zo dňa 3. mája 2011, právoplatného dňa 4.10.2011 bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák.

Okresný súd po dokazovaní listinnými dôkazmi na hlavnom pojednávaní vykonanom v dňoch 3. júna 2012, 29. júna 2012, 7. septembra 2012, 19. septembra 2012, 19. októbra 2012 a 24. októbra 2012 dospel k nesprávnemu skutkovému záveru, že obvinená ku dňu konania hlavného pojednávania dňa 24. októbra 2012 splnila podmienky uvedené v § 86 písm. a) Tr. zák., pretože zaplatila na výživnom sumu 320,- €, ktorá pokrýva splatné výživné, ktoré bola obv. povinná zaplatiť podľa obžaloby až do dňa konania hlavného pojednávania.

V dôsledku takto nesprávne zisteného skutkového stavu veci v rozpore so zákonom podľa § 285 písm. e) Tr. por. obvinenú oslobodil spod obžaloby.

Namietol, že súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nesprávne vychádzal z výšky vyživovacej povinnosti uloženej rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23. septembra 2009, sp. zn. 5C0P 54/2009, ktorým bola určená výška vyživovacej povinnosti pre J. Q. v sume 25,36 € mesačne (12 x 25,36 € = 304,32 €) a to napriek tomu, že zo spisu mu bol známy aj novší právoplatný rozsudok Okresného súdu Trenčín z roku 2011 uvedený v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Podľa tohto

bola obv. J. Q. povinná prispievať na výživné na T. L., nar. XY vo výške 30,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

Je teda zrejmé, že ku dňu konania hlavného pojednávania 24. októbra 2012 bola obvinená dlžná za žalované obdobie na výživnom minimálne sumu 360 € (12x30=360).

Navyše obvinená bola zaviazaná rozhodnutím Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 31P 160/2010, zo dňa 24. februára 2011 uhradiť aj dlžnú sumu výživného za predchádzajúce obdobie vo výške 51,04 €, ktoré mala splácať v mesačných splátkach po 5 €. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že počnúc dňom 1. apríla 2011 musela obvinená prispievať na výživné maloletej T. L. minimálne sumou 35,- € mesačne až do januára 2012, vo februári vo výške 31,04 € a od marca 2012 opäť vo výške 30,- € mesačne.

Z uvedeného vyplýva, že zaplatením sumy 320,- € obvinenou ku dňu konania hlavného pojednávania nebolo zaplatené celé dlžné výživné a teda neboli ani splnené podmienky pre použitie § 86 písm. a) Tr. zák. a oslobodenie obvinenej spod obžaloby.

Z týchto dôvodov je zrejmé, že Okresný súd Trenčín v konaní sp. zn. 2T 32/2012 nesprávne zistil skutkový stav a teda, že súd vychádzal „zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený“, preto je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

Navrhol preto, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 24.10.2012, sp. zn. 2T 32/2012 bol porušený zákon v ustanovení § 86 písm. a) Tr. zák. a § 285 písm. e) Tr. por. v prospech obvinenej J. Q., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal vec Okresnému súdu Trenčín, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prvostupňový súd sa v súlade s § 376 Tr. por. bezvýsledne pokúsil všetkými dostupnými prostriedkami podané dovolanie doručiť na vyjadrenie obvinenej J. Q. a dovolanie na vyjadrenie doručil T. L. a Okresnej prokuratúre Trenčín.

T. L. ani okresný prokurátor sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

Po tomto postupe a odstránení vytýkaných nedostatkov predložil okresný súd dovolanie obvineného Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie ministra spravodlivosti doručil na vyjadrenie aj obvinenej J. Q., ktorá sa však k nemu vecne nevyjadrila a v písomnom podaní z 19. februára 2015, doručenom najvyššiemu súdu 23. februára 2015 len konštatovala, že sa nemieni zúčastňovať bezpredmetných vecí a vec vyhlásením prvostupňového oslobodzujúceho rozsudku považuje za vybavenú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.) a bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Pri predbežnom prieskume v zmysle § 378 Tr. por. predseda senátu dovolacieho súdu zistil, že nie je dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodov uvedených v § 382 písm. a) až f) Tr. por., ale práve naopak, po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie podané ministrom spravodlivosti je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvinenej, pretože táto sa výslovne odmietla zúčastniť na verejnom zasadnutí (§ 293 ods. 7 Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Podľa § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák. trestnosť trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 zaniká aj vtedy ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.

Podľa § 285 písm. f) (predtým, písm. e) Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak trestnosť činu zanikla.

Ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por. zaviedlo nový obligatórny dôvod pre ministra spravodlivosti, postihujúci chyby súdu pri hodnotení dôkazov vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu alebo pri dôkaznom postupe, ktorý zákon upravuje pri zisťovaní skutkového stavu.

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že minister spravodlivosti ním v podstate namieta, že zaplatením sumy 320,- € obvinenou ku dňu konania hlavného pojednávania nebolo zaplatené celé dlžné výživné a preto v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre aplikáciu § 86 písm. a) Tr. zák. a oslobodenie obvinenej spod obžaloby.

Prvostupňový súd teda nesprávne zistil skutkový stav a vychádzal „zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov „v podstatných okolnostiach nesprávne zistený“, preto je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

Z predloženého spisu najvyšší súd zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín podal 02. apríla 2012 na tamojší okresný súd na J. Q. obžalobu pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c) Tr. zák. ktorý mala spáchať na rovnakom skutkovom základe, ako je uvedený v úvodnej časti odôvodnenia tohto rozsudku.

Z dokazovania, ktoré súd vykonal na hlavnom pojednávaní vyplýva, že obvinená ku dňu rozhodnutia prvostupňového súdu 24. októbra 2012 uhradila výživné len vo výške 320,- € napriek tomu, že rozsudkom citovaným v skutkovej vete dovolaním napadnutého rozsudku bola právoplatne zviazaná prispievať na výživné na T. L., nar. XY 30,- € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca T. L. a teda celkovo mala uhradiť výživné vo výške 390,- € (od októbra 2011 do 15. októbra 2012). Z uvedeného a so zreteľom na ustanovenia § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák. je teda zrejmé, že v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na jeho aplikáciu, ktorá sa premietla do oslobodzujúceho výroku napadnutého rozsudku.

Bude preto úlohou súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní doplniť dokazovanie v takom rozsahu, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Tr. por.), vrátane overenia skutočností, že obvinená mala dodatočne 13. 03. 2015 osobne uhradiť T. L. dlžné výživné v sume 60,- € a vykonané dôkazy vyhodnotiť podľa svojho vnútorného presvedčenia založenom na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán (§ 2 ods. 12 Tr. por.).

Až po dôslednom postupe podľa § 10 ods. 12 Tr. zák. bude možné spoľahlivo (bez rozumných pochybností) a v súlade so stavom veci a zákonom rozhodnúť, či sú v súčasnom štádiu trestného stíhania splnené zákonné podmienky pre dovolaním vytýkaný postup súdu alebo či obvinená svojím konaním naplnila zákonné znaky trestného činu, pre ktorý prokurátor podal na ňu obžalobu.

Napokon povinnosťou súdu prvého stupňa bude svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby z neho jasne a

zrozumiteľne vyplývali všetky odpovede na otázky významné pre rozhodnutie o vine či nevine obvinenej (v odôvodnení napadnutého rozsudku je nesprávne poukázané na výšku určeného výživného a konkrétne relevantné rozhodnutie na jeho úhradu a rozhodnutie súdu vyššieho stupňa), to znamená, aby bolo odôvodnené v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por., a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktoré sú súčasťou obsahu základného práva obvineného na spravodlivé súdne konanie.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.